

ლადო პაპავა: ბინების ბაიაფება ავტომატურად მოხდება!

გაზეთი “ასავალ-დასავალი” – 28 ივლისი - ჰაგვისტო, № 30, 208

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ, საქართველოს ბიუჯეტი რამდენჯერმე გაიზარდა, თუმცა მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობას, ეს ცვლილება ჯერჯერობით?

გვესაუბრება ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლადო პაპავა:

– 2004 წლიდან მოყოლებული, ბიუჯეტის ძირითადი პრიორიტეტები იყო თავდაცვის სისტემისა და მართლწესრიგის განმტკიცება. ჩემი ღრმა რწმენით, ეს სწორი ნაბიჯი იყო. არ შეიძლება, სახელმწიფო გერქვას და ჯარი იყოს მშვიერი, ჩაუცმელი, უსწავლელი, მითუმეტეს, ისეთ სახელმწიფოში, რომელსაც აქვს ტერიტორიული კონფლიქტები. არ ვარ სამხედრო ექსპერტი და ვერ გეტყვით, რამდენად სრულყოფილია დღეს ჩვენი ჯარი, მაგრამ ბრმა უნდა იყო, ვერ დაინახო, რომ დღეს ჩვენი ჯარი შეიარაღებულიც არის, ჩაცმულიც და გამოკვებილიც, დეზერტირების თემაც მოხსნილია. სამწუხარო ისაა, რომ ამ მიმართულებით გადადგმულმა ნაბიჯებმა დააზარალა სხვა მიმართულებები, მათ შორის სოციალური სფერო. სიღარიბის პრობლემა ჩვენს ხელისუფლებას გაახსენდა მხოლოდ 2007 წლის 7 ნოემბრის შემდეგ, პენსიების გაზრდაზე ფიქრიც მხოლოდ წინასაარჩევნოდ დაიწყო.

დიახ, ხელისუფლებამ მშვენივრად მოახერხა ღირსების შელახვის გამო გამოწვეული პროტესტი, წარმატებით ჩაენაცვლებინა სოციალური თემატიკით, კერძოდ სიღარიბის პრობლემით, რასაც, ჩემდა სამწუხაროდ, ოპოზიციაც აჰყვა, თუ გახსოვთ, ბადრი პატარკაციშვილი საარჩევნოდ გრანდიოზული სოციალური პროექტებით გამოდიოდა და საბოლოოდ, პროტესტი ღირსების შელახვის გამო ყველას გადაავიწყდა.

2008 წლის ბიუჯეტის პროექტში, რომელიც 2007 წლის დეკემბერში განიხილეს პარლამენტის სხდომაზე, პრიორიტეტები თავდაცვიდან და პოლიციიდან, სოციალურ სფეროზე გადავიდა.

- თუმცა, პარლამენტის ბოლო სხდომაზე საქართველოს ბიუჯეტში მთავრობის მიერ შეტანილი ცვლილებები დამტკიცდა, რომლის თანახმადაც, ჯანდაცვისა და სოციალური სფეროს ხარჯზე თავდაცვის სამინისტროს დაფინანსება 30 მილიონი ლარით გაეზარდა.

- მე რომ ვყოფილიყავი პარლამენტის წევრი ამ გადაწყვეტილებას მხარს დავუჭერდი. თუ გახსოვთ, მე ყოველთვის ვამბობდი, რომ წინასაარჩევნოდ, მთავრობამ სოციალური ხარჯების ასეთი უპასუხისმგებლო ზრდით ხელი შეუწყო ინფლაციის გაზრდას. ეს იმას ნიშნავს, რომ ერთი ხელით ხალხს ფული მისცე და მეორე ხელით, მიცემული ფული გააუფასურო. თანაც, ჩვენ ახლა ვართ ომის პირას ვართ, როცა ქვეყანას უფრო მეტი მობილიზება სჭირდება...

- თქვენი გამოანგარიშებით, რამდენი პროცენტია საქართველოში ინფლაცია?

- საქართველოს მთავრობა აცხადებს, რომ წლიური ინფლაცია 12%-ის ფარგლებშია, მაგრამ ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ ინფლაციის მაჩვენებელი არის ბევრად უფრო მაღალი, რეალურთან შედარებით, სულ ცოტა ერთი მესამედით მაინც არის შემცირებული. რას ვგულისხმობ? იანვრის თვეში, როცა სტატისტიკის დეპარტამენტში ერთი თვის ინფლაცია დათვალეს, გამოვიდა 3,4%, მაგრამ 2,5% გამოქვეყნდა. დღეს როცა ჩვენი მთავრობა აქვეყნებს 12%-ს, ეი შეიძლება სადღაც 18%-ზე მეტი იყოს. ამასთან, ეკონომიკურ თეორიაში ცნობილია, რომ საბანკო პროცენტი ინფლაციაზე მაღალი უნდა იყოს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ბანკები გაკოტრდებიან. როცა დღეს ბანკები აფიქსირებენ წლიურ 36%-იან განაკვეთს, ეს იმას ნიშნავს, რომ სადღაც 30-32%-მდე არის ბანკების მიერ შეფასებული ინფლაცია. ერთი სიტყვით, მე გითხარით წლიური ინფლაციის ქვედა ზღვარი - 18 % და ზედა ზღვარი - 32%. მაღალი ინფლაციაა კი ხელს უწყობს საგადასახადო შემოსავლების ზრდას, თუმცა დამატებით მიღებული თითოეული ლარის რეალური ღირებულება იმავე ინფლაციის გამო ნაკლებია.

- ბატონო ლადო, კულუარებში ამბობენ, რომ ბიუჯეტში ფული არ არის, არჩვენებმა შეჭამაო.

- ბიუჯეტთან მიმართებაში მე ამას ვერ ვიტყვი, თუმცა, ბანკებში ეს პრობლემა ნამდვილად არის, რასაც მოწმობს არა მხოლოდ საპროცენტო განაკვეთების ზრდა, არამედ ისიც, რომ ბანკებმა კომუნალური გადასახდელების მომსახურებაზე საკომისიო დააწესეს. ცალკეულმა დიდმა

ბანკებმა დაიწყეს გათამაშებებიც, ხალხს პირდებიან, ფული შემოიტანეთ, პროცენტს დავარიცხავთ და გათამაშებით, შეიძლება მილიონერიც გახდეთო.

– საუბრობენ იმაზეც, რომ საქართველოში იპოთეკურ კრიზისია მოსალოდნელი.

– იპოთეკური პრობლემები ჩვენთან ნამდვილად არის. როგორც ჩანს, საქართველოში არსებობს რამდენიმე სამშენებლო კომპანია, რომელიც პირამიდის პრინციპით მუშაობს. ახალი სახლის მშენებლობას იწყებს იმიტომ, რომ მიღებული ფულით ძველი სახლის მშენებლობის დასასრულებელი ფული აღარა აქვს. ამ დროს კი, ბანკებმა სესხის გაცემის პირობები გაართულეს, პროცენტიც გაიზარდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ სამშენებლო ბიზნესში ფულის შემტანი ნაკლები იქნება, რადგან მთელი სამშენებლო ბიზნესი აგებულია სესხებზე. ბოლო დროს, ალბათ, მოისმინეთ, რას პირდება ზოგიერთი სამშენებლო კომპანია ხალხს: ოღონდ ფული შემოიტანეთ და მაღალ მოგებას მოგცემთო. მკითხველს მინდა ვუთხრა, თუ თქვენ ტელევიზიით მოისმინთ ასეთ რეკლამას, იცოდეთ, რომ ყველა ასეთ კომპანიას ძალიან უჭირს..

– რა შეიძლება გააკეთდეს, რომ იპოთეკური კრიზისი ავიცილოთ თავიდან?

– სამშენებლო კომპანიები ამ პრობლემას პროდუქციაზე ფასის გაზრდით ვერ გადაჭრიან, ასეთ შემთხვევაში საერთოდ დაკარგავენ კლიენტებს. ვფიქრობ, რომ ბინების გაიაფება ავტომატურად მოხდება. რაც უფრო იხტიბარს არ გაიტყვენ და გაუძალიანდებიან ცალკეული კომპანიის წარმომადგენლები ამას, მით უფრო მაღე გაკოტრდებიან. ამიტომ სჯობს, დროზე გააცნობიერონ მოსალოდნელი ფინანსური კრიზისი და ადლო აუღონ მას, ვიდრე ის, რომ შეეწინააღმდეგონ და გაკოტრდნენ.

ესაუბრა თეა ასათიანი